

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СТАРА ЗАГОРА

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Венета Стоянова Гайдарджиева;
Тракийски университет - Стара Загора, катедра „Регионално развитие“;
Научна специалност: „Народно стопанство (история на народното стопанство – регионално развитие)“.

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност: „Народно стопанство (вкл. регионална икономика и история на народното стопанство)“ в Тракийски университет.

Автор на дисертационния труд: *Петя Добринова Атанасова*

Тема на дисертационния труд: *„Интелигентна специализация на регионалното стопанство (примерът на област Ямбол)“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед № 1223/20.05.2021 г. на Ректора на Тракийски университет, Стара Загора.

1. Информация за дисертанта

Петя Атанасова се е обучавала по докторска програма към катедра „Регионално развитие“, Стопански факултет на Тракийски университет по научна специалност: „Народно стопанство (вкл. регионална икономика и история на народното стопанство)“, съгласно Заповед на Ректора на ТрУ № 479/01.03.2018 г. Обучението е осъществено в задочна форма, със срок от четири години, през периода 01.03.2018 - 01.03.2022 г. Научен ръководител е проф. д-р Юлияна Иванова Благоева-Яркова. Докторантката е отчислена с право на защита на дисертационния си труд със Заповед на Ректора на ТрУ № 948/29.04.2021 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Изследователският интерес е насочен към интелигентна специализация на регионалните стопанства. За развитието на регионите в България, в етапа на нов програмен период, е важно да се актуализират националните стратегически документи, съответно - „Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014 - 2020 г.“ и в тази връзка - да се проучи състоянието и профила на регионалните стопанства. В дисертацията се отделя специално внимание на регионите от ниво 3 – областите, които са административно-териториални единици и могат да разработват собствени стратегии, да следят за тяхното реализиране и своевременно да актуализират заложените приоритети, цели и мерки.

При направения в дисертацията анализ на стопанската структура на регионално ниво се отчита доминиращата роля на сектори с ниска добавена стойност. Като един от начините за повишаване на регионалния продукт и на регионалната конкурентоспособност се посочва развитието на по-високотехнологични

производства. Идентифицирането на уникалните характеристики и възможности на региона да се развива в „интелигентни“ области е базата за изграждане на конкурентни предимства. С тази цел докторантката акцентира върху необходимостта от изграждане на актуална визия за развитие на област Ямбол, за справяне с предизвикателствата и адаптиране към съвременните условия, с което да се постигне устойчив икономически растеж, ефективно използване на специфичния икономически и човешки потенциал на областта.

Разработеният дисертационен труд има научен и научно-приложен характер. Структурата е правилно изградена и допринася за обективното проучване на избраната тема. Постигната е добра балансираност между отделните части на изследването. Дисертационният труд, по обем и структура отговаря на формалните изисквания за присъждане на ОНС „доктор“. Той съдържа 190 страници основен текст, включително 45 фигури, 27 таблица и 14 приложения, оформени в: увод, 3 глави, заключение, приложения, списък с фигурите, списък с таблиците, списък с приложенията, списък с ползваната литература от 179 източника, от които книги и други публикации – 137 бр. (32 бр. на български език и 105 бр. на английски език), нормативни документи – 29 бр., интернет адреси – 13 бр.

Представеното изследване има своите достойнства в конкретната проблематика, от които могат да се открият следните:

- амбицията, работата да даде своя принос към предизвикателствата за запълване на информационния дефицит и натрупване на експертиза в тази актуална и важна за регионалното развитие тема;
- ясно формулирани цел, задачи на изследването, предмет на анализа и основна теза;
- логически правилно изградена структура, съобразно поставената тема. Постигната добра балансираност между отделните части на изследването;
- в хода на проведенния анализ са проучени редица източници: статии от български и чуждестранни автори в специализирани издания, статистически източници, нормативни документи и др. Библиографията има висока информационна стойност.

Добро впечатление прави систематизирането на резултатите от извършената изследователска работа и направените изводи в края на всяка глава.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В съдържателно и в стилово отношение Петя Атанасова е представила един добре оформен труд, в който основните изисквания са спазени. В резултат на литературния преглед по концепцията и дефинициите на европейско и национално ниво, авторката констатира, че няма категорично посочено определение за „интелигентна специализация“. Това ѝ дава основание да приеме, че тези характеристики могат да бъдат преразглеждани, обновявани и актуализирани. Представено е авторското разбиране на интелигентната специализация като: „основана на знания и иновации трансформация на регионалното стопанство, която стъпва на местния потенциал и силни страни на региона, за да подобри благосъстоянието на местната общност и конкурентоспособност на региона“, което е приносен момент в дисертацията.

Обоснован е изводът, че Стратегията за интелигентната специализация на национално ниво се нуждае от адаптиране към регионално ниво, като се обвърже с:

- осигуряване на система от статистическа информация, включваща избрани индикатори на интелигентна специализация на регионално ниво;
- формулиране на по-тесни тематични области, след проучване на динамиката на икономическите дейности, предприятията и техния иновационен потенциал на регионално ниво;
- по-силно въздействие на мерките чрез дефинирането и прилагането им на основата на резултати от приоритизиране на икономическите дейности на по-ниско ниво на агрегация.

Формулираните широки тематични области на интелигентната специализация, според докторантката създават предпоставки за просперитет на по-развитите региони в страната, по-малко на регионите, специализирани в традиционни производства и има опасност този подход да се превърне във фактор, който няма да помогне за намаляване на междурегионалните различия. Изразено е мнението, че област Ямбол е пример в това отношение, защото подкрепата по линията на ИСИС е ограничена и за наблюдавания период не допринася за трансформация, която да се определи като интелигентна специализация.

В работата си докторантката прилага подходящо подобрени общонаучни и икономико-статистически методи и подходи на изследване, съобразени с характера на изследователския предмет.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Посочените от докторантката научни приноси съответстват в достатъчна степен на основната теза в дисертационния труд. Те са ясно открити в дисертационния труд и реално отразяват основните постижения на Петя Атанасова в цялостното изследване. Те са посочени и систематизирани в приложения към дисертационния труд автореферат.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантката е представила три публикации по дисертационния труд. Резултатите от изследването вече са апробирани от Петя Атанасова чрез доклади от конференции и публикации в списания. Това са три публикации на английски език, от които на едната тя е самостоятелен автор. Съдържателно те отразяват тематиката на изследването и в количествено отношение изпълняват изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е в обем от 35 страници и отговаря на изискванията за съответствие с дисертацията, като дава достатъчно пълна и вярна представа за направеното изследване. Справката с приносите отразява реално резултатите на дисертацията.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Проблематиката към която се е насочила авторката е актуална и важна за социално-икономическото развитие на регионите. Подкрепям идеята на докторантката,

че формулираните широки тематични област на интелигентната специализация не създават предпоставки за просперитет на по-малко развитите региони в страната, специализирани в традиционни производства и съответно опасението, че този подход ще се превърне във фактор, който няма да помогне за намаляване на междурегионалните различия.

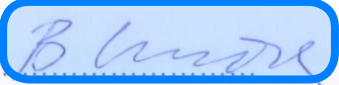
Препоръката ми е да задълбочи изследванията в тази насока и да ги популяризира и отстоява пред компетентните органи.

8. Заключение

Дисертационният труд е разработен в съответствие с нормативните изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, отразени в Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Тракийски университет.

На основание посочените положителни страни и приноси давам висока оценка на разработения дисертационен труд и с пълна убеденост предлагам на почитаемото научно жури да вземе решение за присъждане на ОНС „доктор“ на Петя Добринова Атанасова в област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика; научна специалност „Народно стопанство (вкл. регионална икономика и история на народното стопанство)“.

27.06.2021 г.
гр. Стара Загора

Подпис:
/Проф. д-р В. Гайдарджиева/